

Emma Goldman ve Alexander Berkman

"Sacco ve Vanzetti"

Tarih: 1929.

Orijinal yayın: Emma Goldman ve Alexander Berkman, "Sacco and Vanzetti", içinde *The Road to Freedom*, Vol. 5 Ağustos 1929 (New York, ABD).

Şundan çevrildi: <https://www.marxists.org/reference/archive/goldman/works/1929/sacco-vanzetti.htm>

MIA Tercümesi: Haziran 2019/Nisan 2020, Deniz Muratlı tarafından.

Bu baskı: MIA, Ağustos 2019; Nisan 2020'de düzeltildi.

Bu ortak makale, Amerika'ya 17 Temmuz'da ulaştı. Başka bir zamana bırakılmak için fazla iyi. Analiz çok keskin ve tarihî göndermeler çok yerinde! Yoldaş Berkman kendi adını bir İngiliz anarşist dergisinde görmeyeli gerçekten uzun zaman oldu, neredeyse Emma Goldman'ın bir katılımcı olarak adını görmediği süre kadar. Road to Freedom (Özgürlüğe Giden Yol), iki kararlı savaşçımızın aynı fikirde bu kadar anlaştıkları bir ortak makaleyi yayımlayabilme fırsatını edinebildiği için minnettar. Umarım gelecekte de bu güçlü kalemlere layık olabiliriz. – Ed.)

“İyi ayakkabıcı ile zavallı balık satıcısının” adları yalnızca iki İtalyan emekçisini temsil etmiyor artık. Uygar dünyada Sacco ve Vanzetti, adalet sloganlarının güç tarafından ezilmesinin bir sembolü haline geldi. Yirminci yüzyılın çarmıha gerilme olayının müthiş tarihi öneme sahip ve peygamberlere yaraşır sözleri, şunu ilan ettiğinde Vanzetti'ye aitti: “Son anımız bize ait – bu acı bizim zaferimiz.”

Birçok gelişmeden söz açıldığını duyuyoruz, ve insanların gelişme kavramıyla kastettiği şey, çoğunlukla hayat kurtaran keşifler ve çalışma yükünü azaltan buluşlar, ya da toplumsal ve siyasi hayatta reformlar. Reform tam olarak bir ilerleme olmadığı için bunların gerçek bir gelişme olup olmadığı şüpheli.

Uygarlık kavramının mekanik ya da siyasi değişimlerden ibaret olduğunu düşünmek tamamen yanlış ve tehlikelidir. En büyük ıslahlar bile, kendi içlerinde, gerçek gelişmeye işaret etmez: yalnızca sonuçları simgeler. Gerçek uygarlık, gerçek gelişme, insanlığı insanlaştırmaktan, dünyayı yaşanılabilir bir yer kılmaktan geçer. Bu bakış açısından bakarsak, tüm reform ve ıslahlara rağmen uygar olmaktan çok uzağız.

Gerçek gelişme, toplumsal varlığımızın insan dışılığına, baskın düşüncelerin barbarlığına karşı verilen mücadeledir. Başka bir deyişle, gelişme, insanı hayvanı mirasından, ilkel koşulların korku ve acımasızlığından kurtarmayı amaçlayan, ruhsal bir mücadeledir. Cehalet ve hurafenin zincirlerini kırmak; insanı, köleleştiren düşünce ve uygulamaların kavrayışından kurtararak özgürleştirmek; karanlığı zihninden, dehşeti kalbinden dışarıya sürmek; onu düştüğü yerden kaldırıp dik durmasını sağlamak – işte gelişmenin görevi budur. Ancak bu şekilde insan, bireysel ve kolektif anlamda, gerçekten uygarlaşmış, toplumsal hayatımız da daha insancıl ve değerli olmuş olur.

Bu mücadele, gelişmenin gerçek tarihini yansıtır. Kahramanları Napolyonlar ve Bismarcklar, generaller ve siyasetçiler değildir. Yolu, insanlığın Sacco ve Vanzettilerinin adsız mezarlarıyla doludur, otodafelerle, işkence odalarıyla, darağaçlarıyla ve elektrikli sandalyelerle lekelidir. Bugün sahip olduğumuz az miktardaki gerçek gelişme ve uygarlığı bu adalet ve özgürlük şehitlerine borçluyuz.

Bu yüzden, yoldaşlarımızın ölüm yıl dönümü, yas tutmamızı gerektiren bir gün değildir. Aksine, bu alçalma ve rezilleşme, fetih ve zafer histerisi döneminde hâlâ baskın güce karşı koyan ve seslerini insan dışılığı ve gericiliğe karşı yükselten İNSANLAR olduğu için sevinmeliyiz: Hâlâ mantık ve özgürlük kıvılcıklarını canlı tutan, ölümü göze alabilen ve cüret ettikleri şey için muzaffer bir şekilde ölen insanlar olduğu için sevinmeliyiz.

Bugün tüm dünyanın bildiği gibi, Sacco ve Vanzetti anarşist oldukları için öldürüldüler. Yani, insan kardeşliği ve özgürlüğüne inandıkları ve bunları öğütledikleri için. Dolayısıyla, ne adalet ne de insanlık bekleyebilirler. Çünkü Yaşamın Efendileri her suçu affedebilirler, ama kitlelerin sırtındaki kendi güvenliklerini sarsan bir şeyi asla. Sacco ve Vanzetti, tüm dünyanın protestolarına karşın bu yüzden ölmek zorundaydı.

Ama idamının, kendisinin en büyük zaferi olduğunu ilan ederken Vanzetti haklıydı, çünkü tüm tarih boyunca nihayetinde zafere ulaşanlar hep gelişme yolunda şehit olanlar olmuşlardır. Dünün Sezarları ve Torquemadaları nerede? Giordano Bruno ve John Brown'u lanetleyen yargıçların adlarını kim hatırlıyor? Parsonslar ve Ferrerler, Saccolar ve Vanzettiler sonsuza kadar yaşayacaklar ve ruhları hâlâ bizimle yürüyor.

Sacco ve Vanzetti'nin mezarlarının başında yüreklerimize hiç umutsuzluk dolmasın. Ölümlerine izin verme suçunu işlemiş olarak onlara borcumuz anılarını canlı tutmak ve anarşist hayallerinin bayrağını yukarı kaldırmak. Ayrıca hiçbir

miyop karamsarm, insanlık tarihindeki gerçekleri, daha yüksek bir insanlığa ve özgürlüğe yükselişi bulandırmasına izin vermemek. Karanlıktan aydınlığa giden uzun mücadelede, daha fazla özgürlük ve refah uğruna yapılan kadim kavgada, kazananlar isyancılar ve şehitlerdir. Kölelik kt, mutlaklık ezildi, derebeylik ve serflik terk edildi, tahtlar yıkıldı ve yerlerine cumhuriyetler kuruldu. Darağaçları ve elektrikli sandalyelere karşın fikirleri muzaffer oldu. Kaçınılmaz şekilde, insanlar, kitleler, efendilerine karşı zaferler elde ediyorlar; gücü, sermaye ve devletin kaleleri tehlike altında. Rusya, hem ekonomik hem de siyasi efendiyi ortadan kaldırma denemesiyle, daha fazla gelişmeye giden yn gösterdi. İlk deney başarsız oldu, çünkü tüm büyük toplumsal deneyler gerçek olabilmek için çabaların tekrarlanması gerektirir. Ama bu muazzam tarihî başarsızlık, Sacco ve Vanzetti'nin şehitliği gibi, nihai zaferin simgesi ve garantisi.

Ancak, kökten toplumsal değişiklik yaratmada ilk başarsızlıkların, yeniyi, eski araçlar ve uygulamalarla kurmaya çalışmak gibi yanlış bir yöntemden kaynaklandığı açıkça hatırlansın. Yeni, ancak yeni bir ruhun araçlarıyla fethedilebilir. Tiranlık baskıyla yaşar; özgürlük, özgürlükte gelişir. Büyük Rus Devrimi'nin ölümcül hatası, yeni toplumsal ve ekonomik hayatı zor kullanarak, baskıyla kurmaya çalışması olmuştur. İnsan toplumunun tüm gelişimi hep baskı ve hkmetten uzağa, otoriteden, daha fazla özgürlüğe ve bağımsızlığa doğru oldu. Bu mücadelede özgürlük ruhu hep kazandı. Daha fazla başarı da ancak aynı yönde elde edilebilir. Tüm tarih bunu kanıtlıyor ve Rusya da bunun yakın zamandaki en ikna edici örneğidir. O hlde dersimizi alalım ve insanlık ile özgürlük üzerine kurulu bir dünya yaratmak adına daha fazla çaba harcayalım; Sacco ve Vanzetti'nin zaferi, bu mücadelede bize bolca kuvvet ve dayanıklılık sağlasın.
